

Motion till riksdagen 2012/13:Ju380

av **Carina Ohlsson m.fl. (S)**

Utveckla en mer kraftfull politik för att motverka hedersrelaterat våld

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska ge i uppdrag till lämplig myndighet att tillsammans med kommuner ta fram handlingsplaner och manualer för hur det förebyggande arbetet mot hedersrelaterat våld ska bedrivas, hur man hanterar akuta situationer när någon riskerar att utsättas, eller redan har utsatts, för detta våld och hur ett stöd och skydd på lång sikt ska kunna tryggas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att socialtjänstlagen bör ses över för att på ett bättre sätt inkludera hedersrelaterat våld och hot och hur de som utsätts för detta ska garanteras stöd och skydd.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att barnäktenskap och tvångsäktenskap bör kriminaliseras.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagstiftningen omedelbart bör ses över i syfte att utreda om hedersrelaterade brott bör införas i brottsbalken i syfte att kunna bedöma brottet som en försvårande omständighet och att rubriceringen då blir grovt brott.

¹ Yrkande 2 hänvisat till SoU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Jag hade ju mina egna drömmar och mål här i livet. Jag ville sätta upp mina egna villkor för mitt liv, göra mina egna misstag och lära mig av dem. Och jag ville stå på mina egna två ben och ta ansvar för mina egna handlingar. Inte låta någon annan bestämma över hur jag skulle tycka, tänka och handla. För mig var det dessutom oerhört viktigt att få utbilda och utveckla mig som person. För er är detta säkert inget konstigt, eftersom det är en del av det svenska levnadssättet, men för min familj var det något oerhört skrämmande. Det som har hänt mig är inget som man kan göra någonting åt men jag tror att det är viktigt att man lär sig någonting av det och gör någonting i framtiden, så att såna här fall inte upprepas. Jag har valt att berätta min historia här för er i dag i förhoppning om att det kan hjälpa andra invandratjejer, så att inte fler behöver gå igenom det jag har fått göra. Om alla drar sitt strå till stacken behöver sån't här inte upprepas. Oavsett vilken kulturell bakgrund man har bör det vara en självklarhet för varje ung kvinna att både få ha sin familj och det liv man önskar sig. Men tyvärr är det ingen självklarhet för många tjejer. Och jag hoppas att ni inte vänder dem ryggen, att ni inte blundar för dem.

Detta är citat tagna från Fadime Sahindals tal i riksdagen den 20 november 2001, bara några månader innan hon mördades. Det Fadime sa då säger allt och är tyvärr lika aktuellt idag.

Hedersrelaterat våld och förtryck är ett stort samhällsproblem. Det uppskattas att cirka 70 000 personer mellan 16 och 25 år upplever att föräldrars uppfattningar, religion eller kultur sätter gränser för vem de kan gifta sig med.

Det är naturligtvis viktigt att alla som är utsatta för våld och förtryck får stöd och hjälp. Den som flytt från hedersrelaterat förtryck och våld behöver omfattande och långsiktigt stöd. Att skapa sig ett eget liv samtidigt som man lever med en allvarlig hotbild är otroligt tufft. Myndigheterna behöver bli bättre på att ta utsattheten på större allvar. Detta tas bland annat upp i Brottsförebyggande rådets rapport "Polisens utredningar av hedersrelaterat våld – En studie av hur polisen arbetar med hedersrelaterade ärenden och vad i polisens arbete som skulle kunna förbättras". Rapporten bygger på en genomgång av polisutredningar från 2009 och intervjuer med polisanställda, åklagare och representanter från skyddade boenden och stödverksamheter.

Socialtjänstlagen behöver ses över för att inkludera ett relevant stöd för utsatta, men under tiden detta sker måste relevant stöd och skydd finnas, och därför är det nödvändigt att myndigheter samverkar och då också inkluderar idéburna organisationer på området. Det kan finnas svårigheter ute lokalt i alla kommuner, men kunskapsstöd kan då fås från Länsstyrelsen i Östergötland, NCK, med flera, för att ta fram handlingsplaner och manualer för hur man ska handla i det akuta skedet och på lång sikt.

Men för att verkligen få till en förändring behöver samhället även se och ha kunskap om hela strukturen som möjliggör detta våld och förtryck. Det är då viktigt att även fokusera på förövare och också arbeta på ett förebyggande sätt. Vi vet att det finns riskgrupper där hedersnormer förekommer i större utsträckning än hos andra. De behöver riktade insatser anpassade efter sin verklighet. Vår erfarenhet är att många utlandsfödda föräldrar efterfrågar stöd i föräldrarollen. Det gäller såväl nyanlända flyktingar och invandrare som de

Fel! Okänt namn på

som bott länge i Sverige och lever i social och ekonomisk utsatthet. Föräldraprogram med fokus på barns rättigheter, hur barn upplever våld och konflikter i familjen, samt uppfostran som inte bygger på makt och kontroll, kan vara exempel på detta. Det kan då även vara lämpligt att ha utbildningar som riktar sig till mammor och pappor var för sig.

Lagstiftningen och brottsrubriceringar behöver också ses över och förändras. De enskilda brotten skulle kunna samlas ihop till något som omfattar hedersrelaterade brott, precis som man har gjort med brottet grov kvinnofridskränkning, och nu senast stalkning. Alla offer i hedersmord har tidigare varit utsatta för andra hedersbrott utan att myndigheter och rättsväsendet har agerat kraftfullt. Viktigt är att kunna döma till exempel olaga hot till ett hedersbrott med strängare påföljd. Skyddet mot att utsättas för tvångs gifte och barnäktenskap bör också stärkas och en kriminalisering i brottsbalken behövs.

Stockholm den 3 oktober 2012

Carina Ohlsson (S)

Carina Hägg (S)

Monica Green (S)